

Obhliadnutie sa za Valným zhromaždením Únie potravinárov Slovenska

Delegáti Valného zhromaždenia Únie potravinárov Slovenska diskutovali nielen o podpore štátu pre odvetvie, ale aj o cenách potravín.

Presne jeden mesiac od vypuknutia konfliktu na Ukrajine sa uskutočnilo Valné zhromaždenie Únie potravinárov Slovenska. Nechcená symbolika sekundárnych následkov konfliktu na ceny potravín a stabilitu svetových a európskych trhov sa tak neplánovite preniesla aj do rokovania delegátov valného zhromaždenia. Dvojnásobne sa preto stala dôležitá hlavná výzva potravinárov, ktorou apelovali na rýchlu a dostatočnú podporu vlády SR pre potravinársky sektor. V opačnom prípade hrozí nekontrolovateľný rast cien potravín a ešte väčšia závislosť štátu od dovozov potravín.

Z diskusie

Verejnej časti VZ Únie potravinárov Slovenska sa zúčastnili aj pozvaní hostia, ktorí dlhodobo spolupracujú s výrobcami potravín či už v oblasti bezpečnosti potravín a ich uvádzania na slovenský trh alebo zabezpečovania štatistických údajov z oblasti výroby potravín a surovínovej základne pre potreby štátu a jednotlivých inštitúcií.

Martin Polovka, riaditeľ Výskumného ústavu potravinárskeho /Národné poľnohospodárske a potravinárske centru/ hovoril pred delegátmi o dôležitosti spolupráce potravinárskych firiem s potravinárskym ústav aj v oblasti výmeny štatistických dát.

Vizitka slovenských potravinárov - bezpečné potraviny

„Vďaka slovenským potravinárskym firmám Slovensko neviduje žiadne škandály so slovenskými potravinami a ich bezpečnosťou pre spotrebiteľov. Pokiaľ chcú tretie krajiny predávať potraviny do Európskej únie, nech si berú príklad z našich fabriek. Tu je garancia kvality a bezpečnosti“, uviedol v úvode svojho príhovoru pred delegátmi ústredný riaditeľ Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR Jozef Bíreš.

Štatistiky a ich dlhoročné porovnávania totiž hovoria jasnou rečou: v období vstupu Slovenska do EÚ tvorili bežné potravinárske kontroly približne 80% z celkového množstva kontrol veterinárov. Dnes sa toto číslo znížilo na 20% a hovorí o objeme vyžiadaných, cielených kontrol. Je to vizitka nielen pravidelných kontrol – ktoré majú aj preventívny charakter, ale aj zásluha samotných potravinárskych firiem, ktorých cieľom naďalej ostáva bezpečná výroba domácich potravín.

„Vlani sme zistili porušenia v rámci 5% kontrol. Toto množstvo nám robia prevažne dovážané potraviny. Len za ostatné dva dni riešime 3 prípady poľského hydinového mäsa, v ktorom sme zachytili salmonelu, prebytky vody a zmyslové zmeny“, dodal Jozef Bíreš.

Viac iniciatív a odborných argumentov

Časť diskusie sa týkala aj otázky, akým spôsobom môžu byť výrobcovia úspešnejší pri presadzovaní svojich oprávnených požiadaviek.

„Náš dlhodobý problém nie je ani tak to, čo presadiť, ale ako to presadiť a ako presvedčiť kompetentných, aby uznali naše požiadavky. Aj my musíme prejsť sebareflexiou a vnútorným prerodom, aby sme boli silnejší, aby sme sa jasnejšie a slušnejšie vyjadrovali. Základom je však to, aby sme boli jednotní aj v rámci jednotlivých agropotravinárskych samospráv“, naznačil predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Emil Macho.

Spolu s hosťami valného zhromaždenia sa potravinári zhodli, že kľúč na dosiahnutie úspechu spočíva v dostatočnom množstve odborných argumentov a jednotnej komunikácii do vnútra samosprávy a aj navonok.

Samostatnou témou diskusie potravinárov s hosťami bola situácia na Ukrajine a jej sekundárny vplyv na výrobu v jednotlivých segmentoch potravinárskej výroby. Mesiac trvajúci konflikt nenávratne poznačí fungovanie celého sveta, potravinovú bezpečnosť európskeho regiónu, dostupnosť potravín a cenový vývoj nielen agropotravinárskych komodít, ale všetkých vstupov - vrátane energií, ktoré majú rozhodujúci podiel na pokračovaní inflácie. Delegáti v rámci diskusie hľadali možnosti, akými by štát mohol zmierniť súčasnú situáciu.

Jednou z možností, ako riešiť situáciu so zvýšenými nákladmi na energie, je aj väčšie využitie slnečnej energie. Vo vyspelých európskych krajinách nájdeme solárne panely na množstve striech. Aj slovenské potravinárske podniky chcú napredovať a mnohé z nich už dnes využívajú aj slnečnú energiu. „Myslím si, že aj to je cesta, ale zastrešuje to tak zložitá legislatíva a ďalšie prekážky, ktoré v iných štátoch nemajú,“ povedal Ján Király.

„Ešte nikdy nebola na stole tak zásadná a strategická otázka, ako sa štát vysporiada s otázkou nárastu cien energií a potravín“, dodal Rastislav Machunka, člen Únie potravinárov Slovenska a zároveň viceprezident Asociácie zamestnávateľských zväzov a združení SR.

V rámci stabilizovania potravinárskeho spracovateľského odvetvia sa členovia Únie potravinárov Slovenska zhodli na piatich konkrétnych opatreniach, ktoré adresovali vláde SR a Ministerstvu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR:

1. Urýchlene implementovať aktuálne prijaté opatrenia EK k strategickej podpore potravinárskeho priemyslu na Slovensku a mimoriadne vyčleniť finančné prostriedky na ich okamžitú realizáciu.
2. Prioritne zabezpečiť dostatočné energetické a surovinové zdroje pre bezproblémový chod potravinárskych prevádzok zo strany štátu a zabezpečiť finančnú podporu alebo reguláciu cien energií pre potravinársky priemysel. V opačnom prípade príde k nekontrolovateľnému nárastu cien potravín a vážnemu ohrozeniu výroby potravín na Slovensku.
3. Vyčleniť v rozpočte MPRV SR dostatočné finančné prostriedky na podporné schémy štátnej pomoci pre potravinársky priemysel, minimálne na úrovni okolitých európskych krajín.
4. Monitorovať cenovú hladinu energií, poľnohospodárskych vstupov a spotrebiteľských cien potravín.
5. Výrazne navýšiť finančnú podporu pre potravinársky priemysel v Strategickom pláne SPP na roky 2023 - 2027.